

मॅन्यूअल क्रमांक 17
खात्याने निश्चित केलेली अन्य संबंधित माहितीm

शहर विभाग

कुलाबा	2204 3603	वरळी	2430 0178
नरिमन पॉईंट	2288 2787	दादर	2412 4200
फोर्ट	2261 1942	शिवाजी पार्क	2445 7203
इंदिरा डॉक	2261 1589	वडाळा	2412 2255
मांडवी	2371 6694	शिवडी	2377 5756
मेमनवाडा	2373 8818	धारावी	2407 7868
गवालिया टॅक	2380 6001	रावळी कॅम्प	2407 7841
भायखळा	2307 6111		

पुर्व उपनगरे

विक्रोळी	2517 0730
मुलुंड	2568 7637
चेंबूर	2522 4824
देवनार	2556 3391
गवानपाडा	2591 6868

पश्चिम उपनगरे

बाद्रा	2643 5206
अंधेरी	2620 5301
मरोळ	29200940-41
मालाड	2807 1010
कांदिवली	2805 0101
बोरिवली	2860 2847
विलेपार्ले	2611 2121
बी.के.सी.	2652 2426
कुर्ला कमानी	2503 9200
गोरेगाव	2871 2869
दहिसर (पूर्व)	2897 7702
दिंडोशी	2840 6729
चिंचोली मालाड (पश्चिम)	2876 9101

मुंबई अग्निशमन दल		
अग्निशमन केंद्र	अस्तित्वात	नियोजित
शहर	15	1
पुर्व उपनगरे	5	2
पश्चिम उपनगरे	13	2
एकूण	33	4

शैक्षणिक

अग्निसुरक्षा शैक्षणिक गाडी - अभिमान वाटतो की, संपूर्ण देशात मुंबई अग्निशमन दलाने सर्व प्रथम चालू केला आहे.

19 एप्रिल 2000 मध्ये मुंबई मधील नागरिकांना अग्निसुरक्षा शैक्षणिक गाडी मुख्यतः अग्निप्रतिबंधक व अग्निसुरक्षेबाबत कसे उपाय योजना करावी या बाबत माहिती देण्यासाठी चालू करण्यात आला. आयसीआयसीआय या बँकेच्या मदतीने हा प्रकल्प मुंबईतील नागरिकांना आग प्रतिबंधक व आग थोपविणे या बाबतच्या शैक्षणिक साहित्यासह मुंबई अग्निशमन दलाला देण्यात आला. सदर गाडी लॅपटॉप संगणक, व्हिडिओ कॅसेट प्रोजेक्टर, व्हिसीआर, ओएलबी, स्लाईड प्रोजेक्टर, कॉर्डलेस पब्लिक अड्रेस सिस्टिम इत्यादी शैक्षणिक साहित्याने परिपूर्ण आहे. या गाडीमध्ये स्वतंत्र विद्युत पुरवठ्यासाठी जनरेटरचा वापर केलेला आहे.

कोणत्याही गृहनिर्माण संस्था, औद्योगिक संस्था, सामाजिक संस्था इत्यादींकडून प्रमुख अग्निशमन अधिकारी यांना पत्राव्दारे विनंती केल्यास सदर वाहनाव्दारे प्राथमिक अग्निसुरक्षा बाबतची माहिती सभासद किंवा कर्मचा-यांना देण्यात येते. मुंबई अग्निशमन दलाचे अधिकारी व कर्मचारी वेगवेगळ्या सामाजिक संस्था, विद्यापीठ, शाळा इत्यादींना सतत अग्निसुरक्षा व अग्निप्रतिबंधात्मकतेबाबत प्राथमिक माहिती देत असतात.

मुंबई अग्निशमन दल खात्याची वर्दीची सूची

अ.क्र.	वर्दीचा प्रकार	शहर	पश्चिम उपनगरे	पूर्व उपनगरे	एकूण
1	आग	2091	2033	1088	5212
2	विमोचन सेवा	1977	3630	740	6347
3	इतर सेवा	2132	2090	1082	5304
4	घर कोसळणे	117	73	53	243
5	गुड इंटेड	20	14	03	37
	एकूण	6337	7840	2966	17143

वर्दीवरील अग्निशमन वाहनांची व उपकरणांची माहिती

साधने व उपकरणे	लॅडरची उंची मीटरमध्ये	टाकीची क्षमता लिटरमध्ये	पंपाची क्षमता लिटर/मिनिट	दाबाची क्षमता कि/सेमी	अभिप्राय
एॅंगस	14.25	4500	2200 एलपीएम	7 किलो/सेमी वर्ग	44 नग
व्हाल्वो टॅकर		12000	4000	12 बार	
जम्बो टॅकर	निरंक	16000 लिटर	2250 एलपीएम	7 किलो/सेमी वर्ग	16 नग
वाटर टॅकर	निरंक	12000 लिटर	2230 एलपीएम	7 किलो/सेमी वर्ग	7 नग
वाटर टॅकर	निरंक	10000 लिटर	1600 एलपीएम	7 किलो/सेमी वर्ग	2 नग

टर्नटेबल लॅडर 55 मी.					1
टर्नटेबल लॅडर 37 मी.-					3
टर्नटेबल लॅडर 30 मी.-					2

श्वसन उपकरण व्हेन	निरंक	--	--	--	3 नग एकूण 400 सेट्स
हायड्रॉलिक टूल्स	कटिंग लुकास	स्प्रेडिंग नाईक	लिफटींग लुकास	रेस्क्यू नाईक	27 सेट्स प्रथम पोहचणारी गाडी
लाईट पोर्टेबल पंप			1600 एलपीएम	6 बार	14 प्रथम पोहचणारी गाडी
हाय प्रेशर पंप			1600 एलपीएम	12 किलो/सेमी वर्ग	7 नग
रुग्णवाहिका					22 नग
डीसीपी/फोम टॅंडर			3600 एलपीएम	12 किलो /सेमी वर्ग	2 अग्निशमन केंद्र 14 व 20 येथे आहेत.
महिंद्रा जीप					बोलेरो - 8 जुनी - 11 3 मॅक्स

रेस्क्यु व्हॅन					5
स्मोक एक्झॉस्टर					5
थर्मल इमॅजिंग कॅमेरा					15
चिपींग हॅमर-					39
हायड्रॉलिक प्लॅटफॉर्म 68 मी.					1
व्हॅटीलेटर-					1
ए.एल.पी. -32 मी.					3
ए.एल.पी. -27 मी.					3
ए.एल.पी. -42 मी.					4
महेंद्रा बोलेरो नविन					6

मुंबई अग्निशमन दल खात्याची शुल्क दर

अ.क्र.	तपशील	शुल्क दर आणि प्रभाव्य दिनांक 01.04.2016
1	छाननी शुल्क (स्क्रुटीनी फी) 24 मीटर किंवा त्यापेक्षा अधिक उंच असलेल्या इमारतीकरीता	रु. 39/- (रु. एकोणचाळीस) प्रती चौ.मी. करीता. किमान रु. 1,95,000/- (रु. एक लाख पंचान्नव हजार) मर्यादा सापेक्ष प्रती इमारत 5000 चौ.मी. पर्यंत (इमारतीच्या 5000 चौ. मी.च्या एकूण बील्ट अप एरीया साठी)
2	छाननी शुल्क (स्क्रुटीनी फी) 24 मीटर किंवा त्यापेक्षा कमी उंच असलेल्या इमारतीकरीता	रु. 21/- (रु. एकोणचाळीस) प्रती चौ.मी. करीता. किमान रु. 1,05,000/- (रु. एक लाख पाच हजार) मर्यादा सापेक्ष प्रती इमारत 5000 चौ.मी. पर्यंत (इमारतीच्या 5000 चौ. मी.च्या एकूण बील्ट अप एरीया साठी)
3	भाडेतत्वावर आगीचा बंब (मोटर फायर इंजिन) देणे (दुरुस्तीचा खर्च अधिक)	शुल्क- पहिल्या 3 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रु. 7990/- व पुढील प्रत्येक तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रु. 2700/- (उपस्थित राहणा-या कर्मचा- यांचे आकार वगळता) अनामत- निरंक मनपा परिपत्रक क्रमांक बीडीडी / 204 दिनांक 21.11.2005 अन्वये

4	भाडेतत्वावर फीरत्या मंचावरील शिडी 30 च 37 मीटर (स्नॉर्कल) विशेष कामाकरीता देणे (दुरुस्तीचा खर्च अधिक)	शुल्क- पहिल्या 3 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 26590/- व पुढील प्रत्येक तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 6690/- (उपस्थित राहणा-या कर्मचा-यांचे आकार वगळता) अनामत- पहिल्या 6 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू.88600/- व पुढील प्रत्येक 3 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 14190/- (बाब क्र.11करीता अनामत रक्कमेसह)
5	भाडेतत्वावर अग्निशमन संच (फायर युनिट) सिनेमा चित्रीकरण आणि इतर वाणिज्य हेतुकरीता देणे (दुरुस्तीचा खर्च अधिक)	शुल्क- पहिल्या 3 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 46080/- व पुढील प्रत्येक तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 13300/- (उपस्थित राहणा-या कर्मचा-यांचे आकार वगळता) अनामत- पहिल्या 6 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 115170/- (बाब क्र11 करीता अनामत रक्कमेसह) व पुढील प्रत्येक तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 34450/-
6	भाडेतत्वावर ऍल्युमिनियम शिडी (फायर इस्कॅप) देणे (दुरुस्तीचा खर्च अधिक)	ऍल्युमिनियम शिडी (फायर इस्कॅप) अग्निशमन दलाकडे उपलब्ध नाही. म्हणून सदर बाब सूचीमधून वगळविण्याचे प्रस्ताविले. टीप- म.न.पा. आयुक्त यांच्या मंजूरी क्र. एसआर/17477 दि. 03.01.1957 अन्वये
7	अग्निसुरक्षा शिक्षण वाहन / फायर इंजिन, शाळा, कॉलेज व इतर ठिकाणी प्रात्याक्षिकाकरीता भाडेतत्वावर	शुल्क- पहिल्या 3 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 3570/- व पुढील प्रत्येक तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 920/- (उपस्थित राहणा-या कर्मचा-यांचे आकार वगळता) बाब क्र.11 अन्वये अनामत- निरंक
8	भाडेतत्वावर पोर्टेबल पंप (लुकास) आग विझविण्याकरीता व पाणी काढण्याकरीता.	शुल्क- पहिल्या 3 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 1800/- व पुढील प्रत्येक तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 570/- (उपस्थित राहणा-या कर्मचा-यांचे आकार वगळता) बाब क्र. 11 अन्वये अनामत- निरंक
9	भाडेतत्वावर रेस्क्यू फ्लोटींग बोट प्रशिक्षण व प्रात्याक्षिक करीता.	शुल्क- पहिल्या 3 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 3570/- व पुढील प्रत्येक तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रू. 920/- (उपस्थित राहणा-या कर्मचा-यांचे आकार वगळता) बाब क्र.11 अन्वये अनामत- निरंक

10	भाडेतत्वावर 50 फुट लांबीच्या संधायक जल वाहिन्या (होज लेन विंथ कंपलिंग)	शुल्क- रु 920/- प्रत्येक 50 फुट होज करीता पहिल्या 6 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता <u>अनामत- 8880/-</u>
11(अ)	पुरविण्यात आलेल्या अधिकारी व कर्मचारी यांच्याकरीता आकारण्यात येणारे सेवाशुल्क 9 (अ) – शहराबाहेरील ठिकाणी आग विझविणे, घर पडणे किंवा पाण्याचे पंपसंच चालविणे या सारख्या कामाबाबत.	शुल्क 9 (अ) - 1. विभागीय अग्निशमन अधिकारी रु.2700/- 2. सहा. विभागीय अग्निशमन अधिकारी रु.2030/- 3. केंद्र अधिकारी रु.1380/- 4. सहा. केंद्र अधिकारी रु.830/- 5. दुय्यम अधिकारी रु.570/- 6. यंत्रचालक रु.430/- 7. प्रमुख अग्निशामक रु.350/- 8. अग्निशामक रु.300/- वरीलप्रमाणे पहिल्या 3 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता व त्याच्या 50% पुढील प्रत्येक तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता. <u>अनामत- नाही.</u>
11(ब)	शहरातील व शहराबाहेरील कमी दगदगीची कामे जसे की शिडीच्या मदतीने मौल्यवान वस्तू किंवा खाजगी वस्तू बाहेर काढणे इत्यादी बाबत	शुल्क 9 (ब) - 1. विभागीय अग्निशमन अधिकारी रु.1250/- 2. सहा. विभागीय अग्निशमन अधिकारी रु.1090/- 3. केंद्र अधिकारी रु.960/- 4. सहा. केंद्र अधिकारी रु.710/- 5. दुय्यम अधिकारी रु.430/- 6. यंत्रचालक रु.350/- 7. प्रमुख अग्निशामक रु.300/- 8. अग्निशामक रु.250/- वरीलप्रमाणे पहिल्या 3 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता व त्याच्या 50% पुढील प्रत्येक तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता. <u>अनामत- नाही.</u>
12	पक्षकाराने पुरविलेल्या संधायक जल वाहिन्यांची बांधणी करण्याकरीता (श्रम आकार) शुल्क	शुल्क- रु. 920/- प्रत्येक जोडीकरीता <u>अनामत- नाही.</u>

13	अग्निशमन रुग्णवाहिका अपघात व्यतिरिक्त पुरविण्याबाबत शुल्क अ. बृहन्मुंबईकरीता मर्यादित	शुल्क- पहिल्या 1 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रु.570/- व पुढील अनुवर्ती अर्ध्या तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रु.300/- <u>अनामत- नाही.</u>
	ब.बृहन्मुंबई हद्दीबाहेरीलकरीता	शुल्क- पहिल्या 1 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रु.1090/- व पुढील अनुवर्ती अर्ध्या तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रु.570/- <u>अनामत- नाही</u>
14	अग्निशमन प्रशिक्षण	शुल्क- एलिमेन्टरी कोर्सच्या महिन्याभराच्या प्रशिक्षण पाठयक्रमासाठी प्रत्येक उमेदवाराला रु.840/- व अधिका- याला रु. 920/- एका दिवसाकरीता. <u>अनामत- नाही.</u>
15	यंत्रचालक प्रशिक्षण	शुल्क- रु.650/- प्रत्येक दिवसासाठी एका उमेदवाराला (जर उमेदवाराचे वाहन असेल तर) रु.1270/- प्रत्येक दिवसासाठी एका उमेदवाराला (जर अग्निशमन दलाचे वाहन असेल तर). <u>अनामत- नाही.</u>
16	प्रशिक्षणाकरीता घेण्यात येणा- या उमेदवारांची अग्निशमन दल शल्य चिकीत्सकाद्वारे आकारण्यात येणारे वैद्यकीय तपासणी शुल्क.	शुल्क- रु.480/- प्रत्येक उमेदवारास <u>अनामत- नाही.</u>
17	खाजगी अग्निभय सूचकाची (प्रायव्हेट अलार्म) दैनिक तपासणी शुल्क.	शुल्क- रु. 920/- प्रती वर्षी <u>अनामत- नाही.</u>
18	व्हल्कनायझिंगची जलवाहीनी दुरुस्ती शुल्क	शुल्क- रु.480/- प्रती 25 चौ.सें.मी.पॅचकरीता, आतून बाहेरून पॅच असल्यास दुप्पट शुल्क <u>अनामत- नाही.</u>
19	बहिःसर्जक वाहक (एक्झॉस्ट ब्लोअर) द्वारे विषारी वायुचा निचरा करणे, काढून टाकणे.	शुल्क- प्रत्येक बहिःसर्जक वाहनासाठी पहिल्या 6 तासाकरीता किंवा त्याच्या भागाकरीता रु.1800/- सदरहू कामाकरीता पुरविण्यात आलेल्या कर्मचारी गणाचे शुल्क अनु.क्र. 11ब प्रमाणे. आणि विशेष गाड्या जसें रेस्क्यु गाड्या/ एचपीएलव्ही इत्यादी शुल्क

		अनुक्रमांक 4 प्रमाणे <u>अनामत- नाही.</u>
20	सिनेमा चित्राफीतीचा जाळून नाश करणे व दाखला देणे शुल्क.	शुल्क- किमान रू. 3570/- मर्यादेसापेक्ष प्रत्येक रीलकरीता रू.110/- आणि प्रत्येक गुंडाळी (रोल) करीता रू.80/- <u>अनामत- नाही.</u>
21	बृहन्मुंबईतील संस्था किंवा शाळा, कॉलेज या सारख्या शैक्षणिक संस्थांना अग्निप्रतिबंधक इत्यादींवर व्याख्यानाबाबत शुल्क.	शुल्क- एक ते दीड तासाच्या व्याख्यानाच्या कालावधीकरीता रू. 5330/- (त्यातील 50% रक्कमेचे अधिदान संबंधित अधिका-याला केले जाईल.) <u>अनामत- नाही.</u>
22	आगीचा व इतर सेवेचा अहवालाच्या प्रतिकरीता शुल्क.	शुल्क- निवास अ. झोपडपट्टी आणि कमी उंचीचे बांधकाम रू.450/- प्रत्येक प्रती करीता ब. उचुंग किंवा बहुमजली बांधकाम रू.920/- प्रत्येक प्रती करीता क. व्यापारी औद्योगिक व विशेष इमारत रू.2160/- प्रत्येक प्रती करीता <u>अनामत- नाही.</u>
23	कर्मचा-यांच्या किंवा त्यांच्या कुटूंबातील सदस्याच्या लग्न समारंभासंबंधित आकारण्यात येणारे शुल्क.	शुल्क- लग्न समारंभाकरीता अग्निशमन केंद्राच्या आवारात किंवा आवाराच्या बाहेर उभारण्यात आलेल्या मंडपाकरीता शुल्क रू. 650/- परंतु काही धार्मिक समारंभ सेवानिवासस्थानामध्ये केल्यास कर्मचा-याकडून शुल्क रू.730/- व रू. 650/- विद्युत शुल्क अधिक रू.110/- जल शुल्क अधिक रू.170/- मंडप उभारणी शुल्क आकारण्यात यावे . <u>अनामत- नाही.</u>
24	श्वसनउपकरणाच्या नळकाडयांची (सिलेंडर) पुर्नभरणी शुल्क.	शुल्क- अ. सरकारमान्य व अग्निशमन सेवांकरीता प्रति नळकांडे (सिलेंडर) रू.730/- ब. खाजगी संस्थाकरीता प्रति नळकांडे (सिलेंडर) रू.1430/- <u>अनामत- नाही.</u>

25	अन्य अग्निशमन दलाकरीता तांत्रिक सल्लागार म्हणुन अग्निशमन अधिका-यांची नियुक्ती करणे,	तांत्रिक सल्लागार शुल्क रु. 40280/-
26	मुंबई अग्निशमन दल नियंत्रण कक्ष किंवा नजिकच्या अग्निशमन केंद्रासोबत हॉट लाईन जोडणी	रु. 16120/- फक्त एकदा

प्रमुख अग्निशमन अधिकारी
मुंबई अग्निशमन दल